

DM	SMĚRNICE – SM 14	Datum: 25.1.2023	Vydání: 3	Výtisk: 1
	Školní vzdělávací program	Strana: 1 z 21		

OBSAH

1.	ÚČEL	2
2.	ROZSAH PLATNOSTI	2
3.	DEFINICE POJMŮ A ZKRATEK	2
4.	ODPOVĚDNOST	2
5.	POPIS PROCESU	3
5.1.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ	3
5.1.1.	Působnost, organizace a základní podmínky	3
5.2.	CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU	6
5.2.1.	Zaměření a podmínky vzdělávání a výchovy v DM.....	6
5.2.2.	Klíčové kompetence a strategie vzdělávání a výchovy	9
5.3.	VÝCHOVNÝ PROGRAM DM	14
5.3.1.	Charakteristika a účel výchovného programu	14
5.3.2.	Obsah výchovného programu	14
5.3.3.	Podmínky, hlavní úkoly a záměry pro vzdělávání a výchovu a naplnění ŠVP..	15
5.4.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE DM	16
5.4.1.	Pravidla pro hodnocení žáků	16
5.4.2.	Autoevaluace DM.....	18
6.	SEZNAM ZÁZNAMŮ	19
7.	SOUVISEJÍCÍ DOKUMENTY A ODKAZY	20
8.	KONTROLA A AKTUALIZACE	20
9.	PŘÍLOHY	20
10.	HISTORIE ZMĚN	21
11.	KONTROLA DOKUMENTU	21

Vypracoval: Kadlec	Špinarová	Schválil: Fiala
---------------------------	------------------	------------------------

DM	SMĚRNICE – SM 14	Datum: 25.1.2023	Vydání: 3	Výtisk: 1
	Školní vzdělávací program	Strana: 2 z 21		

1. ÚČEL

Školní vzdělávací program pro mimoškolní vzdělávání a výchovu žáků a studentů středních škol, gymnázií, konzervatoře, učilišť, jazykových škol a vyšších odborných škol je pedagogický dokument, který stanovuje obecně závazné cíle a požadavky na vzdělávání a výchovu žáků ubytovaných v Domově mládeže a zařízení školního stravování Brno, příspěvkové organizaci.

2. ROZSAH PLATNOSTI

Tato směrnice je závazná pro všechny zaměstnance organizace DM.

3. DEFINICE POJMŮ A ZKRATEK

POJMY:

Předkladatel **Domov mládeže a zařízení školního stravování Brno, p.o.**
Klásterského 620/4, 617 00 Brno
IČO: 00567396

Kontakty:

Ředitel: **Mgr. Dalibor Fiala**,
tel.: 545 233 789, e-mail: fiala.dmklast@seznam.cz

Koordinátor ŠVP: vedoucí vychovatelka **Bc. Monika Špinarová**,
tel.: 732 598 866, e-mail: spinarova.dmklast@seznam.cz

Zřizovatel **Jihomoravský kraj, Žerotínovo nám. 3/5, 601 82 Brno**

ZKRATKY:

DM	Domov mládeže a zařízení školního stravování Brno, p.o.
VŘD	Vnitřní řád domova mládeže
BOZ	bezpečnost a ochrana zdraví (dětí, žáků a studentů)
PO	požární ochrana
VVČ	výchovně-vzdělávací činnost
ŠVP	Školní vzdělávací program

4. ODPOVĚDNOST

Odpovědnost za kontrolu dodržování této směrnice má ředitel a zástupce ředitele.

DM	SMĚRNICE – SM 14	Datum: 25.1.2023	Vydání: 3	Výtisk: 1
	Školní vzdělávací program	Strana: 3 z 21		

5. POPIS PROCESU

5.1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

5.1.1. Působnost, organizace a základní podmínky

- a) Domov mládeže a zařízení školního stravování Brno, p.o. (dále jen DM) je školským zařízením s právní subjektivitou, zřízený Jihomoravským krajem.
- b) Ve své činnosti se řídí zákonem č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), zákonem č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, vyhláškou MŠMT č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, v platném znění, vyhláškou č. 107/2005 Sb., o školním stravování, zákonem č. 262/2006 Sb., zákoníkem práce, ve znění pozdějších změn, předpisy s uvedenými normami souvisejícími a obecně právními předpisy.
- c) DM poskytuje žákům středních škol a studentům vyšších odborných škol (dále jen žáci) ubytování, výchovně-vzdělávací činnost navazující na výchovně-vzdělávací činnost škol a zajišťuje těmto žákům školní stravování.
- d) Působnost DM je místní. Služby poskytuje žákům gymnázií, SOŠ, SOU, jazykových škol a studentům VOŠ, které nemají vlastní ubytovací kapacity nebo jsou nedostačující.
- e) Celková ubytovací kapacita domova mládeže je 480 lůžek ve dvanáctiposchodové budově. Stravovací kapacita výdejen stravy je 480 snídaní a 480 večeří.
- f) Ubytovací kapacita je ve dvanáctiposchodové budově, výdejny stravy se nacházejí ve 3., 7. a 11. patře.
- g) Ubytování žáci jsou rozděleni do základních výchovných jednotek – výchovných skupin podle vyhlášky MŠMT č.108/2005 Sb. Podmínky a rozdělení žáků do výchovných skupin na školní rok stanovuje ředitel DM.

5.1.2. Prostorové a materiálně-technické podmínky

Prostorové a materiálně-technické podmínky pro ubytování žáků

- a) Ubytování žáků je v šestilůžkových buňkách (3+3) s vlastním sociálním zařízením a předsíní, která obsahuje pro každého žáka šatní skříň a botník. K dispozici je i několik čtyřlůžkových buněk (2+2).
- b) Základním vybavením ložnice pro jednoho žáka jsou postel s úložným prostorem, pracovní místo u stolu, světlo, polička a úložný prostor pro osobní věci. Žákům se dále poskytuje ložní prádlo, klíče od pokojů a botníků.
- c) Žákům jsou půjčovány elektrospotřebiče.

DM	SMĚRNICE – SM 14	Datum: 25.1.2023	Vydání: 3	Výtisk: 1
	Školní vzdělávací program	Strana: 4 z 21		

Prostorové a materiálně-technické podmínky pro vzdělávání, výchovu a volný čas žáků

V budově se nacházejí místnosti pro výchovně-vzdělávací činnost a spontánní individuální i skupinové aktivity: klub K4, knihovna, posilovna, boxovací pytel, tělocvična, šicí dílna, tkalcovská dílna, výtvarná dílna, dílna keramiky, učebna výpočetní techniky, herna biliáru, stolního fotbalu, jazyková učebna, studovny, místnosti s TV a čajové kuchyňky na každém patře.

Hygienické podmínky a bezpečnost a ochrana zdraví žáků

- a) DM postupuje při zajištění hygienických podmínek podle vyhlášky ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích pro provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých, která stanoví hygienické požadavky na prostorové podmínky, vybavení, provoz, osvětlení, vytápění, mikroklimatické podmínky, zásobování vodou a úklid.
- b) V rámci tohoto právního předpisu poskytuje DM kromě základních podmínek pro ubytování zejména výměnu ložního prádla, denní úklid ložnic, sociálního zařízení, společných prostor a zajištění pitného režimu.

Prostorové, materiálně-technické a hygienické podmínky pro práci zaměstnanců

- a) Vychovatelé mají zázemí ve vychovatelnách, kde jsou k dispozici pracovní stůl, sedací nábytek a úložný prostor.
- b) Ostatní zaměstnanci pracují v kancelářích nebo v účelových pracovních místnostech, všichni mají možnost využívat výpočetní techniku.
- c) Informační systém pro pracovníky je řešen prostřednictvím internetu a pracovními schůzkami.

5.1.3. Charakteristika žáků

- a) V DM jsou zastoupeni nejvíce žáci a studenti SOŠ, následují studenti VOŠ a ostatní, věkově převažují nezletilí žáci. Žáci a studenti navštěvují pestrou paletu škol v městě Brně.
- b) Žáci pocházejí z nejrůznějšího sociokulturního prostředí, z regionů přesahujících hranice Jihomoravského kraje i ČR a výrazné rozdíly v jejich chápání života způsobuje dále jejich profesní zaměření, osobní zájmy a sociální vlivy.

5.1.4. Personální podmínky

- a) Požadavky pro výkon činnosti pedagogických pracovníků stanoví zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a změně některých zákonů. Podle

DM	SMĚRNICE – SM 14	Datum: 25.1.2023	Vydání: 3	Výtisk: 1
	Školní vzdělávací program	Strana: 5 z 21		

zákona má pedagogický pracovník splňovat předpoklady pro výkon funkce podle § 3 a splňovat odbornou kvalifikaci podle § 16. V DM tuto podmínku splňují všichni pedagogičtí pracovníci.

- b) Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále též DVPP) se uskutečňuje podle § 24 zmíněného zákona a vyhlášky č. 317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků a vlastních plánů DVPP.
- c) Ve výchově a vzdělávání se DM zaměřuje na prevenci sociálně-patologických jevů a ochranu žáků. Tuto činnost upravuje Minimální preventivní program DM (dále MPP). Organizací a realizací MPP je pověřen metodik prevence DM. Vychovatelé spolupracují také s externími spolupracovníky, kteří plní některé úkoly v oblasti výchovného poradenství (např. pedagogicko-psychologická poradna).

5.1.5. Ekonomické podmínky

Vzdělávání v DM je závislé na příjmu:

- a) prostředků ze státního rozpočtu (mzdové výdaje včetně zákonných odvodů a ostatní náklady vyplývající z pracovně-právních vztahů, výdaje na učební pomůcky, výdaje na další vzdělávání ped. prac. aj.);
- b) prostředků od zřizovatele – Jihomoravského kraje (investice, neinvestiční náklady na provoz);
- c) úplat za ubytování od žáků a studentů (náklady na provoz, náklady na stravu).

Další prostředky lze získat z doplňkové činnosti, grantů, šablon apod.

5.1.6. Podmínky BOZ a PO

Domov mládeže nese zodpovědnost za bezpečnost a dodržování hygienických předpisů ubytovaných. Na začátku školního roku jsou všichni ubytovaní seznámeni s bezpečnostními, protipožárními a hygienickými pravidly, které musí každý dodržovat. Poučení je provedeno, potvrzeno podpisem při přijímání žáků do domova mládeže a založeno v pedagogické dokumentaci domova mládeže. Základní pravidla bezpečnosti, zajištění požární ochrany a ochrany zdraví jsou konkretizována ve VŘD.

5.1.7. Spolupráce s rodiči žáků, školami a jinými subjekty

- a) Rodiče nezletilých žáků jsou partnery DM, kteří mají právo pro své děti na kvalitní služby a informace a plní povinnosti vyplývající ze školského zákona a předpisů souvisejících. Obdobná práva a povinnosti mají zletilí žáci.

DM	SMĚRNICE – SM 14	Datum: 25.1.2023	Vydání: 3	Výtisk: 1
	Školní vzdělávací program	Strana: 6 z 21		

- b) Ve vztahu ke školám vystupuje DM jako partner podílející se na výchově a vzdělávání žáků a autonomní subjekt, který formuluje a realizuje vlastní výchovné cíle v návaznosti na výchovně-vzdělávací činnost školy. Z tohoto titulu spolupracuje se školou v podstatných otázkách vzdělávání a výchovy žáků.
- c) Dalšími subjekty, s nimiž DM spolupracuje, jsou instituce participující na vzdělávání a výchově žáků a studentů, jako např. Ped. fakulta MU, dále instituce ochrany a péče o mládež, poskytující psychologické, psychiatrické a lékařské služby, případně Policie ČR.

5.2. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

5.2.1. Zaměření a podmínky vzdělávání a výchovy v DM

Zásady vzdělávání a výchovy (§ 2 školského zákona s přihlédnutím k článku 33 Listiny základních práv a svobod a článku 28 Úmluvy o právech dítěte):

- a) Rovný přístup každého státního občana ČR nebo jiného členského státu EU ke vzdělávání bez jakékoliv diskriminace z důvodu rasy, barvy pleti, pohlaví, jazyka, víry a náboženství, národnosti, etnického nebo sociálního původu, majetku, rodu a zdravotního stavu.
- b) Zohlednění vzdělávacích a výchovných potřeb jednotlivce.
- c) Vzájemná úcta, respekt, názorová snášenlivost, solidarita a důstojnost všech účastníků vzdělávání a výchovy.
- d) Bezplatná výchova a vzdělávání v DM žáků se státním občanstvím ČR nebo jiného členského státu EU. Úplata za ubytování a stravování je ve stejné výši pro žáka se státním občanstvím ČR nebo jiného členského státu EU, jakož i států mimo EU.
- e) Svobodné šíření poznatků, které vyplývají z výsledků soudobého stavu poznání světa a jsou v souladu s obecnými cíli výchovy a vzdělávání v DM.
- f) Hodnocení výsledků vzdělávání a výchovy vzhledem k dosahování cílů vzdělávání a výchovy stanovených ŠZ a ŠVP DM.
- g) Vědomí spoluodpovědnosti za své vzdělávání a výchovu.

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY

- a) Rozvoj osobnosti člověka, jeho postupné vybavování sociálními a poznávacími způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život. Umožnění získávání informací.

DM	SMĚRNICE – SM 14	Datum: 25.1.2023	Vydání: 3	Výtisk: 1
	Školní vzdělávací program	Strana: 7 z 21		

- b) Pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost.
- c) Utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého.
- d) Poznání světových kulturních hodnot a evropských tradic.
- e) Získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a bezpečnosti a ochrany zdraví.
- f) Umění komunikace a práce s informacemi. Umět je najít, třídít, pochopit podstatu. Umět diskutovat, argumentovat, naslouchat, přijmout odlišný názor.

PRIORITY VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY – PROFILACE DM

Při formulování klíčových kompetencí vycházíme z toho, že tyto kompetence by měly být zároveň použitelné v různých situacích a kontextech, měly by být multifunkční.

Ambice a poslání DM ve vzdělávání a výchově jsou především v oblasti **výchovy osobnosti žáka a výchovy v době mimo vyučování** a vyplývají z jeho poslání a postavení v systému škol a školských a ubytovacích zařízení. Tím jsou určeny i jeho základní cíle a úkoly, které spočívají ve **vzdělávání a pedagogickém ovlivňování volného času žáků**, tzn. v citlivém pedagogickém vedení žáků k účelnému využívání volného času, k výchově k volnému času. K tomu volí specifické prostředky, formy a metody této činnosti a plní následující **úkoly výchovy mimo vyučování**:

- relaxačně-zdravotní – obnova sil, upevňování zdraví, změna druhu a charakteru činností, změna sociálního prostředí;
- výchovně-vzdělávací a sebezvzdělávací – seberealizace a osobnostní rozvoj, prostor pro sebevýchovu;
- sociální úkoly – společenské uplatnění, činnost a aktivita.

PŘEDPOKLADY A PROSTŘEDKY PRO REALIZACI PRIORITY VVČ

- a) Realizace **průřezových témat** ve vzdělávání a výchově, kterou reprezentují okruhy problémů současného i budoucího světa, napomáhají rozvíjet osobnost žáka a procházejí napříč oblastmi vzdělávání a výchovy s cílem dosáhnout klíčových kompetencí žáka:
 - osobnostní a sociální výchova,
 - výchova demokratického občana,
 - výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech,
 - multikulturní výchova,
 - environmentální výchova,
 - mediální výchova,
 - výchova žáků mimořádně nadaných.

DM	SMĚRNICE – SM 14	Datum: 25.1.2023	Vydání: 3	Výtisk: 1
	Školní vzdělávací program	Strana: 8 z 21		

b) **Vytváření a působení přirozeného a pozitivního psychosociálního prostředí**, na jehož tvorbě se podílejí všichni účastníci vzdělávání s využitím prostředků vlastních výchově a vzdělávání v době mimo vyučování jako jsou:

- dobrovolnost, spontánní aktivita, navození kladných pocitů, samostatnost a samosprávnost,
- seberealizace, sebepoznávání, motivace,
- zajímavost, pestrost a zájmovost, rozvoj individuálních i skupinových zájmů,
- odpočinkové a rekreační zaměření zájmové činnosti.

c) **Žák jako ústřední postava vzdělávání a výchovy** – primární podmínky podporující toto postavení:

- uplatnění jeho základních práv vyplývajících ze školského zákona (561/2004 Sb.) a z Úmluvy o právech dítěte, zejména práva na respektování osobnosti žáka a jeho zvláštností v závislosti na fyzické, psychické a mentální zralosti žáka a práva na volný čas;
- výchovné působení založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu k osobnosti, potřebám a zájmům žáka;
- vyváženost při uplatňování práv a plnění povinností, zajištění vymahatelnosti práv žáka;
- právo volby a vlastních rozhodnutí odpovídajících míře zralosti žáka, reálným možnostem a podmínkám života v DM s podporou vychovatele;
- uplatnění kompetencí žáka v podmínkách zařízení a jeho podíl na organizaci a činnosti zařízení;
- specifické postavení dospělého žáka (převzetí plné odpovědnosti za své chování a jednání, převzetí práv a povinností rodičů),
- objektivní hodnocení práce a činnosti žáka vychovatelem a sebehodnocení žákem.

d) **Cílevědomost při vytváření výchovných skupin** jako podpůrného prostředku k realizaci kompetencí žáka a spokojenosti žáka s podmínkami pobytu:

- snaha o složení výchovných skupin na neformálním principu, možnost změny vychovatele a přestupu do jiné skupiny,
- stabilizace vychovatelů u výchovných skupin.

e) **Rozmíst'ování žáků** v zájmu vytvoření předpokladů pro kvalitní soužití a spolupráci. Soustředění žáků se speciálními vzdělávacími potřebami v menším prostoru a zajištění podmínek jejich integrace.

f) **Využívání účinných forem a metod** vzdělávání a výchovy podporujících aktivitu, sociabilitu a morálku, emocionální prožitek, kreativitu, samostatnost, odpovědnost a individualitu žáka.

- formy hromadné, skupinové (exkurze, kroužky, návštěvy divadel apod.);
- formy individuální (pohovor).

DM	SMĚRNICE – SM 14	Datum: 25.1.2023	Vydání: 3	Výtisk: 1
	Školní vzdělávací program	Strana: 9 z 21		

g) **Volba vhodných prostředků**, tj. pravidel, organizace života, personálního zázemí, prostorových a materiálně-technických podmínek apod.

h) **Délka vzdělávání**

- Délka vzdělávání v DM je podmíněna studiem na střední škole nebo vyšší odborné škole. Umístění k ubytování v DM je podmíněno přihláškou a rozhodnutím o přijetí do DM vždy na 1 školní rok.
- Vzdělávání v DM probíhá ve dnech školního vyučování a ve dni předcházejícím. DM může provozovat svou činnost i v ostatních dnech školního roku včetně období prázdnin a to za předem stanovených podmínek.

i) **Časový plán**

Časový plán činnosti je zpracován na období školního roku s přihlédnutím k personálním možnostem DM v daném školním roce a složení ped. sboru. K časové korekci a upřesnění činností dochází plánováním v kratších horizontech prostřednictvím měsíčních plánů rozpracovaných v DVS jednotlivých vychovatelů do plánů týdenních.

j) **Ukončování vzdělávání**

Žákovi, studentovi bude ukončeno ubytování v DM v průběhu školního roku v souladu s platnou legislativou a VŘD.

Důvody ukončení:

1. písemná žádost zákonného zástupce nebo zletilého žáka, studenta;
2. zákonný zástupce nezletilého žáka, zletilého žáka, zletilý žák nebo student opakovaně neuhradil úplatu za ubytování a nedohodl s vedením DM jinou formu plateb;
3. žák nebo student přestal být žákem SŠ nebo studentem VOŠ;
4. žák nebo student přerušil studium;
5. žák byl vyloučen z DM.

Při podmíněném vyloučení a vyloučení z DM se postupuje ve správním řízení v souladu s VŘD.

5.2.2. Klíčové kompetence a strategie vzdělávání a výchovy

Výchovné a vzdělávací strategie jsou zaměřeny na rozvíjení kompetencí žáka, formulují upřednostňované cíle, postupy, metody a formy práce, případně aktivity, příležitosti a pravidla.

KOMPETENCE K UČENÍ A SEBEVZDĚLÁVÁNÍ

Tyto kompetence jsou nezbytné pro organizaci a řízení vlastního učení, pro získávání, hodnocení a uplatnění nových znalostí a pro schopnost aplikovat tyto kompetence

DM	SMĚRNICE – SM 14	Datum: 25.1.2023	Vydání: 3	Výtisk: 1
	Školní vzdělávací program	Strana: 10 z 21		

v různých situacích, kontextech vč. vlastního učení a řešení problémů ve vzdělávacím procesu, ve společnosti a následně i v práci.

a) **Žák:**

- organizuje a řídí vlastní učení, poznává své schopnosti a hodnotí je, nachází a upevňuje efektivní styl a režim učení;
- umí vyhledávat a kriticky hodnotit informace a pomoc jiných;
- využívá nabytých vědomostí a dovedností, prohlubuje je;
- zvládá neúspěch, je psychicky odolný;
- poznává smysl učení, motivuje se pro další učení, pozitivně hodnotí jeho přínos pro svůj život, chápe sebevzdělávání jako celoživotní proces.

b) **Strategie vychovatele:**

- vede žáka k samostatnosti při přípravě na vyučování a k hledání vlastního efektivního stylu a režimu učení;
- podporuje žáka v oblasti vzdělávání tím, že očekává pozitivní výsledky, motivuje ho k učení a k vyhledávání informací, zadává mu přiměřené úkoly a pomáhá mu zvládnout případný neúspěch;
- vytváří a zajišťuje žákovi vhodné klima k učení a materiálně-technické podmínky s využitím informačních technologií;
- spolupracuje s rodiči a školou.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

Tyto kompetence jsou předpokladem pro realizaci kompetencí ostatních. Jejich obsahem je osobnostní rozvoj a spolupráce v různých sociálních prostředích.

a) **Žák:**

- umí porozumět sám sobě, zvládá vlastní chování, je schopen sebereflexe, koriguje vlastní chování, je schopen poznávat odlišnosti lidí;
- umí řešit složité životní situace, zná základy duševní hygieny;
- stanovuje si cíle a priority s ohledem na své schopnosti, zájmovou orientaci a životní podmínky;
- je schopen adaptovat se na měnící se pracovní a životní podmínky a tvořivě je ovlivňuje, respektuje pravidla života ve společenství;
- přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů, spolupracuje v týmu a uplatňuje v něm své individuální schopnosti, vědomosti a dovednosti;
- organizuje nebo se podílí na společné činnosti, přijímá odpovědnost za svoji práci i práci ostatních, konstruktivně řeší konflikty a přispívá k vytváření podnětné atmosféry.

b) **Strategie vychovatele:**

- napomáhá žákovi odhalovat jeho silné a slabší stránky, pravidelně hodnotí jeho práci a pozitivně ho motivuje k sebepoznávání;

DM	SMĚRNICE – SM 14	Datum: 25.1.2023	Vydání: 3	Výtisk: 1
	Školní vzdělávací program	Strana: 11 z 21		

- vytváří příležitosti pro týmovou spolupráci organizováním společných činností, stanovuje žákovi přiměřené úkoly, pomáhá mu najít své místo ve skupinách (ložnice, výchovná skupina, domov mládeže),
- všestranně napomáhá žákovi adaptovat se na měnící se podmínky sociální, organizační i materiální;
- podílí se na upevňování pozitivního psychosociálního klimatu.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

Tyto kompetence představují a rozvíjejí schopnost vyjádřit a interpretovat myšlenky, pocity a informace v ústní i psané podobě a zapojit se do komunikace v různých sociálních kontextech.

a) Žák:

- rozvíjí a prakticky používá komunikativní dovednosti ve studiu i ve svém osobním, profesním a občanském životě;
- rozumí sdělením a informacím, správně je interpretuje a věcně argumentuje;
- efektivně a tvořivě využívá dostupných prostředků komunikace, pružně reaguje na rozvoj informačních a komunikačních technologií a využívá je;
- vyjadřuje se jasně, srozumitelně a přiměřeně ke komunikačnímu záměru verbálním, příp. písemným projevem;
- je schopen rozvíjet komunikační dovednosti založené na vzájemné úctě, spolupráci, toleranci, optimismu a zvládnutých emocích;
- adekvátně vystupuje na veřejnosti, přiměřeně sebevědomě se prezentuje.

b) Strategie vychovatele:

- učí žáka rozvíjet a využívat jeho komunikativních dovedností, aktivně a cílevědomě vytváří prostor pro komunikaci mezi žákem a vychovatelem i žáky navzájem;
- s ohledem na zralost žáka přirozeně kultivuje jeho projev, posiluje vzájemné vztahy v rámci výchovné skupiny, sociální a komunikační dovednosti ve skupině, důvěryhodnost a stabilitu ve skupině, rozvíjí sociální orientaci;
- vede žáka k diskuzi o informacích a k věcné argumentaci, dává mu přitom prostor pro tvůrčí a svobodné vyjádření a řešení, je mu vzorem věcné a konstruktivní komunikace;
- předává žákovi veškeré informace potřebné pro jeho zdravý a aktivní život v DM.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Tyto kompetence zahrnují všechny formy jednání, které si každý jedinec musí osvojit, aby byl schopen se efektivně a konstruktivně podílet na dění ve společnosti a dokázat řešit problémy, a to v osobním, rodinném i veřejném kontextu.

DM	SMĚRNICE – SM 14	Datum: 25.1.2023	Vydání: 3	Výtisk: 1
	Školní vzdělávací program	Strana: 12 z 21		

a) **Žák:**

- vnímá problémové situace, rozpozná a pochopí problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na segmenty a navrhuje postupné kroky nebo varianty jeho řešení;
- využívá své schopnosti, vědomosti a dovednosti při samostatném řešení problémů, vyhledává informace k jejich řešení, pružně reaguje na nové situace;
- ověřuje a kriticky interpretuje získané informace, pro své tvrzení najde důkazy a formuluje podložené závěry, ověřuje prakticky správnost metod zjišťování důvěryhodnosti informací užívaných při řešení problémů, osvědčené postupy aplikuje při řešení jiných problémových situací;
- uplatňuje základní myšlenkové operace (srovnávání, třídění, analýzu, syntézu, indukci, dedukci, abstrakci, konkretizaci, generalizaci, ale i fantazii, intuici a představivost v poznávacích, učebních, pracovních a tvůrčích činnostech);
- je otevřený k poznávání nových a originálních postupů a řešení problémů, nachází alternativy řešení, navrhuje varianty řešení problémů a zvažuje jejich přednosti, rizika a možné negativní důsledky.

b) **Strategie vychovatele:**

- učí žáka uplatňovat základní myšlenkové operace a postupy při řešení problémů, hodnotí kroky žáka při řešení problémů,
- aktivně napomáhá žákovi adaptujícímu se na nové podmínky života především přenosem ověřených způsobů řešení problémů,
- motivuje žáka k získávání informací potřebných k řešení problémů a ověřování jejich správnosti,
- definuje, pomáhá hodnotit nebo i vytváří problémové situace, v nichž může žák uplatnit své kompetence k řešení problémů, při jejich řešení podporuje tvořivost a originalitu, pomáhá hodnotit rizika a možné negativní důsledky.

KOMPETENCE K VOLNÉMU ČASU

Tyto kompetence vytvářejí podmínky pro vzdělávání zejména tím, že rozvíjejí intelektuální, psychický, fyzický, sociální i emoční potenciál jedince a vytvářejí další prostor pro jeho sebeuplatnění.

a) **Žák:**

- umí svůj volný čas žít, čelí nudě a prázdnotě, aktivně odpočívá;
- uplatňuje zásady zdravého životního stylu, dokáže určit priority volného času a žije podle nich, odolává sociálně patologickým jevům;
- využívá a akceptuje nabízené modely využití volného času, naplňuje a rozšiřuje své individuální zájmy, talent, schopnosti;
- chápe význam rozvoje osobních zájmů a zdravého způsobu života pro psychickou, fyzickou a sociální kultivaci své osobnosti (osobnostní rozvoj),

DM	SMĚRNICE – SM 14	Datum: 25.1.2023	Vydání: 3	Výtisk: 1
	Školní vzdělávací program	Strana: 13 z 21		

- zapojuje se do organizace života v DM, osobně se podílí na organizaci a realizaci vzdělávání a výchovy.

b) **Strategie vychovatele:**

- vytváří a rozvíjí příležitosti k účelnému využití volného času v souladu se zájmy žáka;
- učí žáka novým vědomostem a dovednostem, vede ho k tvořivosti a účasti na společné činnosti;
- realizuje skupinový program sociální prevence, poskytuje žákovi informační servis;
- vede žáka k poznání zásad zdravého životního stylu a jejich uplatňování ve vlastním životě, učení i v práci;
- modernizuje obsah vlastní zájmové činnosti a metody skupinové práce s žáky, rozšiřuje nabídku spontánních aktivit pro žáky, podporuje svobodu, samostatnost, aktivitu.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

Tyto kompetence jsou potřebné pro začlenění jedince do společnosti a uplatnění se v ní.

a) **Žák:**

- stanovuje si osobní cíle vycházející z jeho potřeb a zájmů, ale i z potřeb společnosti, sociální skupiny, zájmů celku;
- je tolerantní, vstřícný, otevřený, ale i kritický k názorům druhých, chápe jejich potřeby a postoje, respektuje různorodost hodnot člověka, uplatňuje zásady slušné komunikace a demokratické způsoby řešení;
- hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování;
- vnímá, přijímá, vytváří a rozvíjí etické, kulturní, sociální, ekologické, ekonomické a duchovní hodnoty, zaujímá k nim odpovědné postoje;
- chová se zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví člověka, poskytuje účinnou pomoc,
- rozhoduje se tak, aby svým chováním a jednáním neohrožoval a nepoškozoval sebe a jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem;
- aktivně se zapojuje do občanského života svého okolí a společnosti, orientuje se ve složitostech demokratické, pluralitní společnosti, chápe je a participuje na řešení jejich problémů.

b) **Strategie vychovatele:**

- výchovně využívá prožitků žáka, kdy celkové klima DM (vztahy mezi všemi subjekty vzdělávání založené na spolupráci, partnerství, dialogu a respektu) vytváří demokratickou atmosféru;
- motivuje žáka k projevení názoru, diskuzi a rozhodnutí celku, rozvíjí schopnosti kritického a tvořivého myšlení, empatie, argumentace a prezentace názorů, schopnosti kompromisu a schopnosti obhajovat lidská práva a svobody své i jiných;

DM	SMĚRNICE – SM 14	Datum: 25.1.2023	Vydání: 3	Výtisk: 1
	Školní vzdělávací program	Strana: 14 z 21		

- vede žáky k dodržování pravidel a spravedlivě je hodnotí, objasňuje význam řádu pro fungování společenství (pokoj, výchovná skupina, DM), vychovává k úctě k zákonu;
- podporuje zainteresovaný postoj k životu, rozvíjí disciplinovanost, toleranci, ochotu pomáhat, respektovat odlišnosti;
- vede žáky k odpovědnému jednání a výchovně využívá situace, kdy žák neohrožuje a nepoškozuje sebe a jiné, přírodu, životní prostředí a hodnoty vytvořené člověkem.

5.3. VÝCHOVNÝ PROGRAM DM

5.3.1. Charakteristika a účel výchovného programu

a) **Výchovný program** je rámcovým programem pro práci vychovatele a ostatních pedagogických pracovníků s žáky, který má tyto znaky:

- vymezuje, jakých kompetencí má žák dosáhnout;
- stanovuje výchovné cíle pro vychovatele;
- stanovuje upřednostňované postupy, formy a metody vzdělávání;
- respektuje věkové a osobnostní zvláštnosti žáků (důsledkem je členění programu na moduly);
- je otevřeným programem, který může vychovatel dotvářet dle svých schopností, vědomostí a dovedností v souladu s poznatky současné vědy a společenskou zakázkou a v jednotlivých oblastech nezbytně upravovat podle zralosti a potřeb žáků (individuální přístup);
- je podkladem (osnovou) pro plánování výchovné činnosti vychovatele a výchovné skupiny na školní rok a výchovně-vzdělávací činnosti pro volnočasové aktivity.

b) **Zaměření výchovného programu**

- výchova sociální, personální a komunikativní
- výchova k učení, sebevzdělávání a profesionální přípravě
- výchova ke zdravému životnímu stylu
- výchova k občanství

5.3.2. Obsah výchovného programu

a) **Modul adaptace**

Věková kategorie: většinou 15 let (12–14, 19)

Cíl: poznávat a učit se

Obsah: VŘD, BOZ, PO

Termín: do 21. 9. Individuálně dle nástupu žáka, studenta v průběhu škol. roku

DM	SMĚRNICE – SM 14	Datum: 25.1.2023	Vydání: 3	Výtisk: 1
	Školní vzdělávací program	Strana: 15 z 21		

b) Modul osobnostního rozvoje

Věková kategorie: 1. až 3. roč. SOŠ, 2. SOU (15–18 let)

Cíl: poznávat, učit se, využívat, prohlubovat

Obsah: individuální příprava na vyučování, smysluplné využití volného času

c) Modul zrání

Věková kategorie: 4. roč. SOŠ, 3. roč. SOU (18–19 let)

Cíl: znát, uplatňovat, rozhodovat, právní odpovědnost žáka

Obsah: samostatná kvalitní příprava na vyučování a samostatnost rozhodování, jak využít volný čas, předpoklad úspěšné maturitní zkoušky, závěrečné zkoušky

d) Modul osobnostní identifikace

Věková kategorie: 19 let (VOŠ)

Cíl: zkvalitňování kompetencí, schopnost sebereflexe, integrace do společnosti pracujících

5.3.3. Podmínky, hlavní úkoly a záměry pro vzdělávání a výchovu a naplnění ŠVP

V personální oblasti a řízení

Předpoklady vychovatele k realizaci vzdělávacího programu – kompetence vychovatele:

- a) Kompetence pedagogické a psychodiagnostické – řízení žákova vzdělávání a výchovy, motivace k učení, osobnostnímu a sociálnímu rozvoji a ke zdravému způsobu života s ohledem na zralost žáka. Jejich součástí jsou i kompetence odborné, speciální.
- b) Kompetence komunikativní – ve verbální i písemné podobě, schopnost úspěšného jednání s žáky, rodiči, spolupracovníky, schopnost vyjadřovat své myšlenky, informace i pocity a schopnost zapojit se do komunikace v různých sociálních kontextech.
- c) Kompetence organizační a řídicí – schopnost plánovat, organizovat a hodnotit činnosti vlastní i žákovy, rozpoznávat a soustředit se na priority, navozovat a udržovat řád a systém.
- d) Kompetence diagnostické a intervenční – schopnost empatie, rozpoznávání příčin jevů v chování žáka a dosahování změn.
- e) Kompetence poradenské a konzultativní – nacházení řešení diagnostikovaných problémů, schopnost řešit je ve spolupráci s kolegy, rodiči, učiteli a dalšími.

DM	SMĚRNICE – SM 14	Datum: 25.1.2023	Vydání: 3	Výtisk: 1
	Školní vzdělávací program	Strana: 16 z 21		

- f) Kompetence k reflexi a sebereflexi – schopnost analyzovat vlastní činnost, vyvodit ze zjištěného důsledky v podobě modifikace vlastního jednání, chování, přístupů, metod. Schopnost reflektovat zkušenosti druhých, sebevzdělávat se a přizpůsobovat se měnícím se podmínkám.

Zaměření dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků:

- prohlubování vědomostí v pedagogických vědních oborech s důrazem na získávání nových poznatků a znalost účinných metod a forem výchovy žáků;
 - metodika sociálního učení a prevence sociálně patologických jevů v chování mládeže;
 - obsah a formy atraktivních oborů zájmové činnosti ve všech jejích oblastech, zejména v oblasti environmentální a mediální výchovy;
 - počítačová gramotnost zaměstnanců;
 - jazykové kompetence zaměstnanců.
- g) vést vychovatele ke změně postojů od tradičních forem a metod práce v domovech mládeže k modernímu pojetí vzdělávání a výchovy při realizaci ŠVP.

V oblasti obsahu a organizace vzdělávání a výchovy

- a) vést a organizovat moderní a žáky žádané obory zájmové činnosti a v rozvíjení možností spontánního využívání volného času smysluplnými činnostmi, zejména v oborech společenských, uměleckých, tělovýchovných a oborech využívajících informačních technologií.
- b) Nadále přizpůsobovat obsah Vnitřního řádu DM výchovným prioritám ŠVP, zejména v oblasti výchovy demokratického občana a socializace žáka jako prostředků socializace i prevence patologických jevů v chování žáků.

V oblasti materiálně - technického rozvoje

Hlavní úsilí zaměřit a finanční prostředky prioritně investovat do vybavení a sociálního zázemí s cílem zajistit všem žákům účelné, estetické, hygienické a tím i výchovné prostředí. Trvale zajišťovat učebnice a učební pomůcky pro volnočasové aktivity kroužků a dílen.

5.4. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE DM

5.4.1. Pravidla pro hodnocení žáků

VÝSTUPY HODNOCENÍ

Písemná souhrnná informace v osobním spisu žáka zletilého i nezletilého:

DM	SMĚRNICE – SM 14	Datum: 25.1.2023	Vydání: 3	Výtisk: 1
	Školní vzdělávací program	Strana: 17 z 21		

- a) Kompetence k učení a sebevzdělání – studijní úsilí a motivace k učení, samostatnost, předpoklady k učení a jejich využití, perspektivy dalšího vzdělávání, způsob podpory vychovatelem apod.
- b) Kompetence k řešení problémů – míra samostatnosti v rozpoznání problémů a variant řešení, srovnání, analýza, třídění a formulace návrhu řešení problému, otevřenost variantním řešením apod.
- c) Kompetence komunikativní – schopnost využívání dostupných prostředků komunikace, přijímání různých druhů sdělení, schopnost vyjádřit se a vystupovat na veřejnosti apod.
- d) Kompetence sociální a personální – úroveň adaptace a sociální a komunikativní dovednosti, schopnost spolupráce, místo v kolektivu, způsob řešení problémů apod.
- e) Kompetence občanské – vědomí vlastních cílů ve společnosti, vztah k obecným hodnotám odpovídající principu humanity a demokracie, schopnost zapojení do občanského života včetně života v DM apod.
- f) Kompetence k volnému času – způsob využití volného času k rozvoji zájmů, využití osobního potenciálu, zapojení se do řešení věcí společných, pomoc ostatním, akceptace pravidel, způsob uspokojování základních životních potřeb, individuální denní režim, stravování apod.

Průběžná hodnotící informace (rodičům nebo zletilým žákům):

- a) dílčí zpráva o problémovém chování, realizaci přijatých či dohodnutých opatření;
- b) sdělení o udělení výchovného opatření (ocenění, podmíněčné vyloučení, vyloučení).

CÍLE HODNOCENÍ

- a) Výchovné využití výsledků hodnocení, podpora pozitivních stránek osobnosti.
- b) Dosažení relativní shody v názlehu na osobnost žáka, nalezení východisek pro pokračování výchovného procesu, dělba cílů a úkolů mezi vychovatelem a žákem (motivace k sebevýchově).
- c) Získání diagnostických informací jako podkladů pro souhrnné hodnocení.

ZÁSADY HODNOCENÍ

- a) Veřejná, předem známá kritéria hodnocení žáka.
- b) Dialog mezi vychovatelem a žákem, prostor pro jeho sebehodnocení.

DM	SMĚRNICE – SM 14	Datum: 25.1.2023	Vydání: 3	Výtisk: 1
	Školní vzdělávací program	Strana: 18 z 21		

- c) Otevřenost a objektivnost hodnocení založeného na důkladném poznání rysů osobnosti žáka, včetně možnosti opravných prostředků pro žáka.
- d) Spolupráce s rodiči, školou, okolím žáka.

KRITÉRIA HODNOCENÍ

- a) Míra dosažení kompetencí žáka obsažených v tomto ŠVP s přihlédnutím ke všem podmínkám a osobnostním předpokladům.
- b) Východiskem pro hodnocení stavu vychovanosti konkrétního žáka je výchovný program, který upřesňuje kompetence pro danou kategorii žáků.

5.4.2. Autoevaluace DM

OBLASTI A CÍLE AUTOEVALUACE

- a) Podmínky k výchově – stav ubytování, stravování, služeb žákům, organizace a pravidla, materiálně-technické podmínky.
- b) Průběh výchovy – obsah, formy a metody práce, diagnostická činnost, podíl žáků na činnosti a rozhodování.
- c) Podpora žáků – hodnocení, kvalita výstupů, služby žákům, schopnost motivace.
- d) Výsledky vzdělávání – míra naplňování kompetencí s ohledem na individuální zralost žáka, výsledky v ZČ, účinnost výchovných metod, zapojení žáků do organizování života v DM.
- e) Vliv vzájemných vztahů osob ve vzdělávání – psychosociální klima, vztahy: žák-žák, vychovatel-žák, vychovatel-vedení, jejich důsledky pro výchovu.
- f) Spolupráce s rodiči – úplnost informací, zpětná vazba
- g) Řízení DM – plánování, organizování, podíl pracovníků na řízení, kontrola, personální podmínky, informační systém, dodržování pokynů, postupů, materiálně-technické podmínky, další vzdělávání pedagogických pracovníků uplatnění vědomostí a dovedností, metodická činnost.
- h) Úroveň výsledků práce DM vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům – srovnání podmínek a výsledků.

KRITÉRIA AUTOEVALUACE

- a) Spokojenost žáků a rodičů.

DM	SMĚRNICE – SM 14	Datum: 25.1.2023	Vydání: 3	Výtisk: 1
	Školní vzdělávací program	Strana: 19 z 21		

- b) Míra adaptace na podmínky života v DM.
- c) Pozitivní psychosociální klima projevující se ve vyvážených vztazích mezi všemi účastníky výchovného procesu.
- d) Zlepšování materiálně-technických podmínek.

ČASOVÉ ROZVRŽENÍ EVALUAČNÍCH ČINNOSTÍ

- a) Dotazníkové šetření mezi žáky (zahrnuje většinu cílů autoevaluace, výsledky vzdělávání žáků) – minimálně 1x za školní rok.
- b) Šetření mezi ped. pracovníky (vztahy, oblast řízení a dalšího vzdělávání ped. pracovníků – plán osobního rozvoje) – minimálně 1x za školní rok.
- c) Hodnocení činnosti DM (zahrnuje všechny oblasti a cíle autoevaluace z pohledu jednoho školního roku, výsledky projednává pedagogická rada) – 1x za školní rok.
- d) Dílčí šetření, ankety, hodnocení se zaměřením na problémové otázky činnosti DM – příležitostně.

ZDROJE EVALUACE

- a) Vnitřní:
 - výsledky dotazníkových šetření a anket mezi žáky;
 - analýzy dílčích úseků vzdělávání, výchovy a činnosti;
 - plány a výstupy z hodnocení činnosti zařízení i zaměstnanců (pracovní hodnocení, plán osobního rozvoje);
 - udělená výchovná opatření, mimořádné události.
- b) Vnější:
 - inspekční zprávy;
 - náměty, připomínky a stížnosti rodičů, škol, zřizovatele;
 - názory širší veřejnosti, publicita.

Podmínky k zajištění komplexní kontrolní, hospitační a evaluační činnosti v DM upravuje obecně **Kapitola V. Příručky kvality Měření znaků procesů**, konkrétně pak **Směrnice 06 Vnitřní kontrolní systém**.

6. SEZNAM ZÁZNAMŮ

- Plán osobního rozvoje
- Měření znaků procesu (dotazníkové šetření: Spokojenost, klima v DM, stravování apod.)

DM	SMĚRNICE – SM 14	Datum: 25.1.2023	Vydání: 3	Výtisk: 1
	Školní vzdělávací program	Strana: 20 z 21		

7. SOUVISEJÍCÍ DOKUMENTY A ODKAZY

- Kapitola V. Příručky kvality Měření znaků procesů
- Směrnice – SM 06 Vnitřní kontrolní systém
- Postup – P 14 Vnitřní řád domova mládeže
- Minimální preventivní program DM
- Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)
- Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů
- Vyhláška MŠMT č. 108/2005 Sb., o školských výchovných a ubytovacích zařízeních a školských účelových zařízeních, v platném znění
- Vyhláška č. 107/2005 Sb., o školním stravování
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších změn, předpisy s uvedenými normami souvisejícími a obecně právními předpisy
- Vyhláška č.410/2005 Sb., o hygienických požadavcích pro provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých
- Vyhláška č.317/2005 Sb., o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků a vlastních plánů DVPP (další vzdělávání pedagogických pracovníků)
- Listina základních práv a svobod (2/1993 Sb.)
- Sdělení č. 104/1991 Sb. Sdělení federálního ministerstva zahraničních věcí o sjednání Úmluvy o právech dítěte

8. KONTROLA A AKTUALIZACE

Kontrolu a aktualizaci této směrnice provádí 1x ročně vedoucí vychovatelka. První kontrola bude provedena rok po vydání této směrnice.

Povinností každého zaměstnance firmy, který při své práci využívá tuto směrnici, je neustále sledovat její aktuálnost a funkčnost a upozornit manažera kvality na její nedostatky a potřebu změn.

9. PŘÍLOHY

- Příloha č. 1 Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- Příloha č. 2 Výchova a vzdělávání žáků mimořádně nadaných

DM	SMĚRNICE – SM 14	Datum: 25.1.2023	Vydání: 3	Výtisk: 1
	Školní vzdělávací program	Strana: 21 z 21		

10. HISTORIE ZMĚN

Datum	Strana	Popis změny	Zapsal / schválil
10.12.2021	–	SM 14 – ŠVP je dokument vzniklý aktualizací ŠVP (2), který byl součástí Záznamů QMS.	Kadlec / Fiala
3.2.2022	5	Doplněno PO (Podmínky BOZ a PO).	Kadlec / Fiala
3.2.2022	6-7	V pasáži <i>Cíle vzdělávání a výchovy</i> přidán odstavec f) .	Kadlec / Fiala
3.2.2022	11	Doplněk v <i>Kompetence komunikativní</i> , Strategie vychovatele: „s ohledem na zralost žáka...“	Kadlec / Fiala
25.1.2023	16-17	Rozšíření části 5.4.1. – Výstupy hodnocení.	Kadlec / Fiala

11. KONTROLA DOKUMENTU

Datum kontroly	Výsledek kontroly – návrh na změnu	Podpis	Přijetí návrhu